

Oblastní plány rozvoje lesů

a

kategorizace lesů

Oblastní plány rozvoje lesů

❖ Oblastní plány rozvoje lesů (OPRL)
mají legislativní oporu v

➤ Zákoně o lesích a o změně a doplnění některých zákonů
(lesní zákon) č. 289/1995 Sb.

➤ Vyhlášce č. 83/1996 Sb. Ministerstva zemědělství
o zpracování oblastních plánů rozvoje lesů a o vymezení
hospodářských souborů

Oblastní plány rozvoje lesů (OPRL)

OPRL jsou:

- metodickým nástrojem státní lesnické politiky
a doporučují zásady hospodaření v lesích
- podkladem pro oblastně diferencované
uplatňování státní lesnické politiky a rámcovým
doporučením pro zpracování lesních hospodářských
plánů a lesních hospodářských osnov

Oblastní plány rozvoje lesů (OPRL)

Zpracování OPRL zadává a návrhy OPRL schvaluje MZe pro 41 přírodních lesních oblastí (PLO)
(hranice PLO jsou vymezené v příloze č. 1 k vyhlášce č. 83/1996 Sb.)

Podmínkou schválení OPRL je závazné stanovisko ústředního orgánu státní správy ochrany přírody (MŽP) z hlediska zavádění geograficky nepůvodních druhů lesních dřevin.

Oblastní plány rozvoje lesů (OPRL)

Účelně vynaložené náklady na zpracování OPRL hradí stát.

Na schvalování OPRL se nevztahují obecné předpisy o správním řízení.

Zpracování bylo zadáno ÚHÚL (schvalování OPRL pro 41 přírodních lesních oblastí v letech 1998 – 2001).

OPRL se zpracovávají na 20 let. Ve zdůvodněných případech je možné zpracovat OPRL na jiné období.

Oblastní plány rozvoje lesů (OPRL)

▪ Přírodní lesní oblasti (PLO)

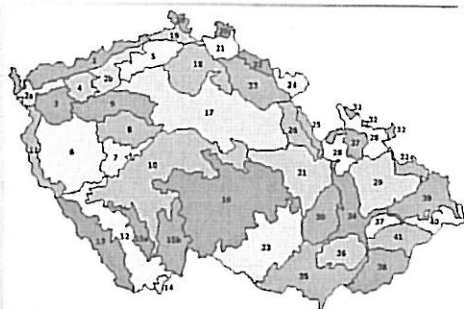
Přírodní lesní oblasti jsou území s obdobnými podmínkami pro hospodaření v lesích.

Počet PLO = 41

např.: Krušné hory, Polabí, Orlické hory, Sudetské mezihoří, Hrubý Jeseník, Hornomoravský úval

Hranice PLO jsou popsány ve vyhlášce MZe č. 83/1996 Sb. v příloze č. 1 a podrobněji v elaborátech OPRL.

Oblastní plány rozvoje lesů (OPRL)

Oblastní plány rozvoje lesů (OPRL)

Podrobnosti o zpracování OPRL jsou ve vyhlášce MZe č. 83/1996 Sb.

Záměr vypracovat OPRL ve Věstníku MZe.

Základní šetření – připomínky ke zpracování OPRL.

Závěrečné šetření – zpracovatel OPRL předloží přehled o tom, jak se s připomínkami vyrovnal.

Pokud dojde k závazné změně podmínek, za nichž byl OPRL schválen, zadá MZe zpracování změny OPRL nebo jeho části.

Oblastní plány rozvoje lesů (OPRL)

Obsah OPRL

(10 kapitol textové části + mapové přílohy)

- a) rámcové stanovení funkčního potenciálu lesů
- b) přehled veřejných zájmů (kategorizace lesů)
- c) překryvy účelovosti lesů, prioritní funkce lesa a případné střety zájmů
- d) rozbor přírodních podmínek (typologie lesů)
- e) rozbor ohrožení lesů imisemi a dalšími škodlivými činiteli
- f) základní hospodářská doporučení pro HS

Oblastní plány rozvoje lesů (OPRL)

g) návrh dlouhodobých opatření ochrany lesa, včetně vymezeného a schváleného územního systému ekologické stability

h) návrh využití geograficky nepůvodních dřevin

i) údaje o stavu lesa a rozbor hospodaření

j) návrh řešení dopravního zpřístupnění lesa

Mapové výstupy např. typologická mapa, mapa dlouhodobých opatření ochrany lesa, dopravní mapa

Oblastní plány rozvoje lesů (OPRL)

Vymezení hospodářských souborů (HS)

V OPRL se v rámci PLO vymezují hospodářské soubory jako jednotky diferenciací hospodaření v lesích.

Při vymezení se vychází:

- a) z rámcového vymezení cílových HS, charakterizovaných přírodními podmínkami (lesními typy a jejich soubory) uvedeného v příloze č. 4, vyhlášky MZe č. 83/1996 Sb., zpřesněného dle přírodních podmínek PLO
- b) z funkčního zaměření lesa na základě veřejných zájmů, deklarovaných prostřednictvím kategorizace lesů
- c) ze stavu lesních porostů definovaného porostními typy v oblasti, pro kterou se plán zpracovává

Oblastní plány rozvoje lesů (OPRL)

Číselné označení HS

První dvojčíslí – označení cílového hospodářství (příloha č. 4, vyhlášky MZe č. 83/1996 Sb.), dalšími čísly je označen porostní typ, případně další charakteristiky.

Příklad: HS 411 – označuje smrkové hospodářství (1 na konci) exponovaných stanovišť středních poloh (41)

U lesů zvláštního určení se v označení cílového hospodářství druhá lichá číslice dvojčíslí mění na nejbližší nižší sudou.

Příklad: HS 401 – smrkové hospodářství (1 na konci) se zvýšenou funkcí půdoochrannou (40)

Oblastní plány rozvoje lesů (OPRL)

Základní hospodářská doporučení pro HS jsou:

- a) cílová druhová porostní skladba
- b) minimální podíl MZD při obnově porostu
- c) hospodářské způsoby ve 4 alternativách
- d) obmýtlí (obmýtlí doba)
- e) obnovní doba
- f) další doporučení např. hospodářský tvar

Oblastní plány rozvoje lesů (OPRL)

Hospodářské způsoby:

1. **podrostní** (obnova lesních porostů probíhá pod ochranou těžného porostu)
2. **následný** (obnova lesních porostů probíhá na souvislé vyčištěné ploše, jejíž šíře nepřekročí průměrnou výšku těžného porostu)
3. **holosečný** (obnova lesních porostů probíhá na souvislé vyčištěné ploše, širší než průměrná výška těžného porostu)
4. **výběrný** (těžba za účelem obnovy a výchovy lesních porostů není časově a prostorově rozlišena a uskutečňuje se výběrem jednotlivých stromů nebo skupin stromů na ploše porostu)

Oblastní plány rozvoje lesů (OPRL)

Obmýtlí (obmýtlí doba):

- plánovaná rámcová ustálená produkční doba lesních porostů, zařazených do HS, udaná počtem let zaokrouhleným na desítky

Obnovní doba:

- plánovaná průměrná doba, která uplyne od zahájení do ukončení úmyslné obnovy lesního porostu, zařazeného do HS, udaná počtem let, zaokrouhleným na desítky

Oblastní plány rozvoje lesů (OPRL)

Hospodářský tvar:

(je výsledkem způsobu hospodaření, zejména způsobu vzniku lesních porostů)

1. vysoký (vysokokmenný)
vzniklý ze semen nebo sazenic
2. nízký (pařezina)
vzniklý výmladností
3. střední (sdružený)
vzniklý jako kombinace
výmladkové složky a jedinců semenného původu

Kategorizace lesů

- ❖ Kategorizace lesů
má legislativní oporu v
- Zákoně o lesích a o změně a doplnění některých zákonů
(lesní zákon) č. 289/1995 Sb.

Kategorizace lesů

Kategorie lesů v ČR

Lesy ochranné – 2,7%

Lesy zvláštního určení – 21,9%

Lesy hospodářské – 75,4%

Lesy ochranné
(§ 7, zák. č. 289/1995 Sb.)

(1) Do kategorie lesů ochranných se zařazují:

a) lesy na mimořádně nepříznivých stanovištích (sutě, kamenná moře, prudké svahy, strže, nestabilizované náplavy a písky, rašeliniště, odvaly a výsyvky apod.),

b) vysokohorské lesy pod hranicí stromové vegetace chránící níže položené lesy a lesy na exponovaných hřebenech,

c) lesy v klíčovém lesním vegetačním stupni.

Lesy ochranné
(§ 7, zák. č. 289/1995 Sb.)

O zařazení lesů do kategorie lesů ochranných rozhoduje orgán státní správy lesů na návrh vlastníka lesa nebo z vlastního podnětu.

Lesy zvláštního určení
(§ 8, zák. č. 289/1995 Sb.)

(1) Lesy zvláštního určení jsou lesy, které nejsou lesy ochrannými a nacházejí se:

a) v pásmech hygienické ochrany vodních zdrojů I. stupně,

b) v ochranných pásmech zdrojů přírodních léčivých a stolních minerálních vod,

c) na území národních parků a národních přírodních rezervací.

Lesy zvláštního určení
(§ 8, zák. č. 289/1995 Sb.)

(2) Do kategorie lesů zvláštního určení lze dále zařadit lesy, u kterých veřejný zájem na zlepšení a ochraně životního prostředí nebo jiný oprávněný zájem na plnění mimoprodukčních funkcí lesa je nadřazen funkcím produkčním.

Jde o lesy:

- a) v prvních zónách chráněných krajinných oblastí a lesy v přírodních rezervacích a přírodních památkách,
- b) lázeňské,
- c) příměstské a další lesy se zvýšenou rekreační funkcí

Lesy zvláštního určení
(§ 8, zák. č. 289/1995 Sb.)

- d) sloužící lesnickému výzkumu a lesnické výuce,
- e) se zvýšenou funkcí půdoochrannou, vodoochrannou, klimatickou nebo krajinotvornou,
- f) potřebné pro zachování biologické různorodosti,
- g) v uznaných oborách a samostatných bažantnících,
- h) v nichž jiný důležitý veřejný zájem vyžaduje odlišný způsob hospodaření.

(3) O zařazení lesů do kategorie lesů zvláštního určení podle odstavce 2 rozhoduje orgán státní správy lesů na návrh vlastníka lesa nebo z vlastního podnětu.

Lesy hospodářské
(§ 9, zák. č. 289/1995 Sb.)

Lesy hospodářské jsou lesy, které nejsou zařazeny v kategorii lesů ochranných nebo lesů zvláštního určení.

Lesy pod vlivem imisí
(§ 10, zák. č. 289/1995 Sb.)

(1) Lesy pod vlivem imisí se zařazují do čtyř pásen ohrožení (A, B, C, D). Pásma ohrožení jsou stanovena vyhláškou MZe č. 73/1996 Sb. o stanovení pásen ohrožení lesů pod vlivem imisí.

(2) Na lesy hospodářské pod vlivem imisí, zařazené do dvou nejvyšších pásen ohrožení (A, B), se vztahuje osvobození od daně z nemovitosti stejně jako na lesy uvedené v § 7 a 8.

Děkuji za pozornost

Ing. Vítězslav Krystýn

Ústav pro hospodářskou úpravu lesů
Brandýs nad Labem
pobočka Hradec Králové

krystyn-vitezslav@uhul.cz